

Науковий реферат статті Ворожбит В. В.
"Система цінностей у корпоративній культурі як засіб підтримки економічної безпеки підприємства"

У вітчизняній та зарубіжній літературі проблеми корпоративної культури та економічної безпеки підприємства розглядаються окремо. Поза увагою науковців залишаються важливі питання, пов'язані із системною оцінкою впливу корпоративної культури на економічну безпеку підприємства та методикою її діагностики. Однак ці проблеми треба розглядати цілісно, в єдиному контексті фінансового і людського капіталів.

У статті розглянуто питання впливу корпоративної культури підприємства на стан його економічної безпеки. Автором встановлене практичне значення елементів корпоративної культури, які чинять безпосередній вплив на економічну безпеку підприємства.

У 1970 – 90-ті рр. ХХ ст. американський психолог К. Грейвс розробив соціально-еволюційну теорію, що описується через ціннісні комплекси, названу пізніше теорією спіральної динаміки. Рівні розвитку в теорії К. Грейвса для зручності кодуються різними кольорами – від бежевого до жовтого. На сьогодні описано вісім рівнів холархії.

Досліджено зв'язок значення корпоративної культури, економічної безпеки та стадії розвитку підприємства (рівня холархії).

Визначено, що в Україні найбільш поширеними є сині організації з бюрократичною організаційною культурою. Така організація не може без проблем перейти на наступний рівень, оскільки з'являється загроза її безпеці.

Розроблено та побудовано матрицю зв'язків корпоративної культури зі стилем управління, ринковим середовищем, видами діяльності підприємств та рівнем холархії за К. Грейвсом. Матриця наочно демонструє їх взаємозалежність.

Зроблено висновок, що значення культури буде особливо великим на "фіолетовому", "синьому", "зеленому" рівнях. Навпаки, на "червоному" буде спостерігатися виразний пріоритет сили, на "помаранчевому" – грошей та індивідуальних свобод, на "жовтому" рівні буде присутня віра у здатність суспільства до самоорганізації, до врегулювання конфлікту.

Проведене дослідження виконане в рамках дисертаційної роботи автора. Надалі передбачається продовження дослідження на конкретних виробничих підприємствах та опублікування отриманих результатів.

Література: 1. Спивак В. А. Корпоративная культура / В. А. Спивак. – СПб. : Питер, 2001. – 352 с. 2. Іванюта Т. М. Економічна безпека підприємства : навч. посібн. [для студ. вищ. навч. закл.] / Т. М. Іванюта, А. О. Заїчковський. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 256 с. 3. Захарчин Г. М. Теорія та методологія формування і розвитку організаційної культури машинобудівного підприємства : монографія / Г. М. Захарчин. – Львів : Вид. Львівської політехніки, 2011. – 348 с. 4. Осовська Г. В. Основи менеджменту : навч. посібн. / Г. В. Осовська, О. А. Косовський. – К. : Кондор, 2008. – 664 с. 5. Тихомирова О. Г. Организационная культура: формирование, развитие и оценка / О. Г. Тихомирова. – СПб : ГУ ИТМО, 2008. – 154 с. 6. Кицак Т. Г. Структура корпоративної культури та її роль у розвитку соціально-трудових відносин на підприємстві [Електронний ресурс] / Т. Г. Кицак. – Режим доступу : www.ir.kneu.kiev.ua:8080/bitstream/2010/. 7. Могутнова Н. Н. Типы корпоративной культуры на современных Российских предприятиях : диссертация кандидата социологических наук [Электронный ресурс] / Н. Н. Могутнова. – М., 2007. – 195 с. – Режим доступа : <http://www.dissercat.com/content/typu-korporativnoi-kultury>. 8. Управление персоналом : учебник для вузов / под ред. Т. Ю. Базарова, Б. Л. Еремина. – 2-е изд., перераб. и доп. – М : ЮНИТИ, 2002. – 560 с. 9. Оучи В. Теория "Z". Методы организации производства. Японский и американский подходы / В. Оучи ; пер. с англ. – М. : Экономика, 1984. – 183 с. 10. Великий тлумачний словник сучасної української мови / укл. і голов. ред. В. Г. Бусел. – К. : Ірпінь : ВТ "Перун", 2001. – 1440 с. 11. Weber M. Economy and Society / M. Weber. – Berkeley : University of California Press, 1978. – Vol. I. – P. 48. 12. Пекар В. Разноцветные организации [Электронный ресурс] / В. Пекар. – Режим доступа : <http://www.management.web-standart.net/issues/2009/2/1316/>.

Інформація про автора

Ворожбит Вероніка Василівна – аспірант кафедри управління фінансово-економічною безпекою Київського університету економіки та права "Крок" (03113, Україна, м. Київ, вул. Лагерна, 30-32, e-mail: vvorozhbit@yahoo.com).